

**Predlogi za dopolnitev Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti ženski in moških
2015–2020**

Pozdravljamo prizadevanja Sektorja za enake možnosti pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za oblikovanje celovite resolucije na področju enakosti spolov. V nadaljevanju so opisani predlogi za dopolnitev osnutka Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 (v nadaljevanju resolucija).

Menimo, da je vključevanje oseb vseh spolov, spolnih identitet in spolnih izrazov v resoluciji, pomembno. Menimo, da z omejevanjem na enake možnosti žensk in moški cilji resolucije ne morejo biti doseženi, saj gre za stereotipno predstavo, da se ljudje v Sloveniji po spolu delimo le na moške in ženske. Dikcija moški in ženske namreč tematike spolov ukaluplja v binarni spolni sistem, ki pa je hkrati izvor neenakosti, diskriminacije in nasilja tudi za ženske. Zato predlagamo celovito in vključujoče naslavljanje tematik spolov izven binarnega spolnega sistema. Spol v okviru binarnega spolnega sistema namreč predpostavlja korelacijo le s spolom določenim ob rojstvu in prav te esencialistične pozicije so tiste, ki niso škodljive samo za transspolne osebe ampak tudi cispolne ženske. Predlagamo, da se potrebe oseb vseh spolov, spolnih identitet in spolnih izrazov jasno vključijo vsaj v naslednja področja:

- Družba znanja brez spolnih stereotipov
- Socialna vključenost
- Zdravje žensk in moških (torej Zdravje oseb vseh spolov, spolnih identitet in spolnih izrazov)
- Nasilje nad ženskami (torej Nasilje na podlagi spola, spolne identitete in/ali spolnega izraza)

Pri tem pozdravljamo dejstvo, da cilji, ukrepi in kazalniki temeljijo na analizah in raziskavah. Pri vseh področjih, ki jih resolucija naslavlja, pa je zaznana odsotnost analiz in raziskav o transspolnih osebah. Zato menimo da bi bilo dobro, da se med ukrepe vključi tudi izvedbo analiz in raziskav o potrebah transspolnih oseb in oseb z interseksualnimi stanji, vsaj pri zgoraj izpostavljenih področjih. Na področju nasilja je lahko v pomoč Primerjalna analiza raziskave EU o LGBT (2012), ki jo je Agencija za temeljne pravice (FRA) pripravila lani (2014). Razkriva, da so transspolne osebe ena najbolj ranljivih skupin za nasilje in diskriminacijo. Več na: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-being-trans-eu-comparative_en.pdf

Podpiramo vključevanje intersekcije (medpresečnosti) v resolucijo. Pri tem predlagamo, da se pri omenjanju pripadnic etničnih manjšin, priseljenk ipd., izpostavi tudi transspolne osebe ter pripadnice_ke manjšinskih spolnih usmerjenosti (lezbijke, geji, biseksualke_ce, ...).

Menimo, da je uporaba vključujočega jezika v resoluciji nujna. Predlagamo preoblikovanje dikcije določenih besed in besednih zvez v dokumentu, in sicer:

- Uporabo množinske slovnične oblike besede spol in ne le dvojninske slovnične oblike (npr. namesto enakost med spoloma enakost med spoli)
- Namesto besedne zveze ženske in moški (v vseh sklanjatvah), uporabo dikcije vse osebe ne glede na spolno identiteto in spolni izraz.
- Namesto diskriminacija in nasilje na podlagi spola, diskriminacija in nasilje na podlagi spola, spolne identitete in spolnega izraza. Slednjo besedna zaveza je uporabljena tudi v 17. členu Direktive 2012/29/EU z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanja ter o nadomestitvi okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ.
- Pri naslavljanju spola tudi naslavljanje spolne identitete in spolnega izraza.
- Izogibanje besedni zvezi nasprotni spol, saj si spoli med seboj ne nasprotujejo, ampak so osebe različnih spolov drug od druge le različne.

Podpisnice_ki:

DIC Legebitra, Društvu Vita Activa, Sekcija ŠKUC – LL, Slovensko seksološko društvo, Spol.si,
Transfeministična inčiativa TransAkcija

dr. Alenka Švab, dr. Ana Marija Sobočan, mag. Anja Koletnik, dr. Darja Zaviršek, dr. Tanja Renner,
Irena Rahne Otorepec, dr. med., mag. Gabrijela Simetinger, dr. med.

Ljubljana, 27. 4. 2015